

アイヌタイムズ

第23号

El AinuTimes n-ro 23 eldonita en la 30-a de septembro 2002

aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Rawraw

(La ajnua [*t.e.* aina] lingvo)

Arisaema limbatum (*latene*)

(Esperanto)

コウライデナンナンショウ 写真提供: 姉妹正樹氏

Cuk kes ta, numi húre kor rawraw a=ta wa, ape or un sések una or a=omare wa a=ma wa a=e ruwe ne.

Korka, siwnin uske surku ne kusu a=eraske p ne ruwe ne.

Rawraw a=suwe wa, káni ka k=e akusu, tópen wa emo néno kéra an. Ne hi ta, surku pirkano a=eraske ka somo ki kusu, ku=parunpe tukunne humi ne.

AOKI Aiko katkemat ene hawean hi; "húci rawraw ta wa ek. Húci anak 'tanpe kusuri ne k=e yakun, ney ta pakno ku=iwanke' sekoye. Ku=kor hápo anak 'ehosi e=iki yak wen na, itekki e!' sekoye. Kusu, k=e ka eramiskari." sekoye hawean.

Kiam la frukto de la sovaĝherba radiko "rawraw" fariĝas ruĝa en ĉirkaŭ fino de aŭtuno, oni fosas la radikon, enmetas ĝin en la cindro en fajrejo, bakas kaj manĝas ĝin.

Sed la flava parto de la radiko estas venena, tial oni devas tranĉi kaj forigi ĝin.

Kiam mi vaporumis kaj manĝas la rawraw-on, ĝi eatas dolĉa kiel terpomo. Oni intencis forigi la venenon, sed mia lango paralizigis.

S-ino AOKI Aiko diris jene; "Mia avino fosis la radikojn kaj diris, 'Ĝi estas deveno por longa vivo', kaj manĝis.

Mia patrino diris, 'Se vi eraras, mi estas konfuzita. Ne manĝi ĝin!' Tial mi ne spertas manĝi ĝin."

Ne surku motoho *syûsan-karusiumu* sekora =ye p ne wa, rawraw tek ani a=kere yakun mayayke wa hup ruwe ne. Ehosino surku a=e yakun, a=parunpe, a=rekuci arka wa hup. Ne siyeye wen yakun, tasu tuy kur ka an. Honi or un tuy-kikir an hi ta, siwnin uske a=parunpe kere somo ki no a=ruki ruwe ne.

AOKI Aiko katkemat ene hawean hi; a=kiruske hup hi ta rawraw a=ta wa arki=an wa, néwaanpe a=sirsiru wa a=koraci yak pirka ruwe ne.

A=sirsiru wa munki koho a=ukopoye wa, hup or a=usi.

TABATA Aki katkemat ene hawean hi; rawraw a=sirsiru wa senkari a=kokari wa néwaanpe hup or a=kosina ruwe ne.

Rawraw anakne sísam or ta *kôraitennansyô (satoimo-ka)* sekora re an.

Aynu mosir, *Tohokutihô, Kantôtihô wano Kinkitihô* pakno an *Taihêyôengan, Tyûgoku-tôhoku-tihô (Mansyû), Tyôsen-hantô, Saharin (Karapto), Tisima* or us pe ne. Kim us pe ne.

Kanpô or ta a=satke rawraw *tennansyô* sekora =ye p ne.

Ani ratkar=an easkay, totce hi a=pirkare ka easkay yak a=ye. *Kôsyuyôsei* ka kor pe ne yak a=ye.

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.

Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),

2300 enoj 4 numere (ajnua kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.

La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,

Adreso: HAMADA Takaŝi

1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,

e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),

TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.

e-poŝto: hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp (Hokkajda Esperanto-Ligo)

La deveno de la veneno estas kalcian okazalaton. Oni tuŝas ĝin per la mano, la mono jukas kaj ŝvelas ruĝe. Oni manĝas ĝin erare, la lango kaj la gorĝo fariĝas ruĝa kaj ŝvelas. Se oni estas grave malsana, oni povas sofokiĝi. Kiam la vermon aperas en la ventro, oni englutas la tuton de la flara parto netuŝante la langon.

S-ino AOKI Aiko diris jene: Kiam la artikoj ŝvelas, oni iras kolekti rawraw-on, oni pulvorigas ĝin kaj almetas ĝin al ŝvelaĵo. Tiel oni resaniĝas.

Oni pistas la radikojn, iom miksas ĝin kun hordea faruno kaj ŝmiras la ŝvelaĵon per tio.

S-ino TABATA Aki diris jene; Oni pistas rawraw-on, envolvas ĝin en la ĉifono kaj bandaĝas la ŝvelaĵo per tio.

En japanio oni nomas rawraw-on kôraitennansyô (la familio kolokasio).

En aynumosir (Hokkajdo), la Pacifik-marborda regiono de la japanaj regionoj "Toohoku, Kankoo, Kinki", Nordoriento de Ĉinio (Maĉurio), la duoninsulo Koreio, la duoninsulo Saĥaleno, Kurilaj Insuloj aperas ĝi.

En Kanpoo (la ĉina medicino) oni nomas la sekigitan radikojn "ten'nansyo."

Ĝi povas forigi sputaĵo, bonigi ŝvelaĵon laŭ onidiro. Ankaŭ oni diras, ke ĝi estas kontraŭtumora.

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.

2. *Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.*

3. *La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.*

4. La akcenta signo estas aldonita al la ain-lingvaj vortoj enhavanta esceptan akcenton. (Se la unua silabo estas malfermita, la dua silabo enhavas akcenton en Hokkajda dialekto de ain-lingvo. Kaj se la dua silabo estas malfermita, la unua silabo enhavas akcenton.)

5. **Verda litero estas Esperanta.**